

”

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
W CHOJNIE**

PODSTAWY PRAWNE

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
 - Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578). • Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967)

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. WSDZ opiera się na założeniu, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, na który składają się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy.

Realizatorami doradztwa zawodowego w ZSP w Chojnie są:

1. Dyrektor szkoły
2. Szkolny doradztwa zawodowy
3. Pedagog lub psycholog szkolny
4. Wychowawcy
5. Nauczyciel bibliotekarz
6. Nauczyciele przedsiębiorczości
7. Kierownik szkolenia praktycznego

Adresatami podejmowanych działań są:

1. Uczniowie
2. Wychowawcy
3. Nauczyciele
4. Rodzice

Zadania podejmowane w ramach WSDZ mają charakter działań planowych i są one koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego.

Głównym celem WSDZ w ZSP w Chojnie jest przygotowanie młodzieży do zaplanowania właściwej drogi edukacyjno – zawodowej. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności (rozwijanie kompetencji miękkich) i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycji zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętność pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz
- kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;

- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu; – mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną uczelni wyższych;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów)

Nauczyciele i wychowawcy:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły

Założenia i cele WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;

- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane według harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter

ZADANIA STATUTOWE

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom; prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących;
- 3) wskazywanie rodzicom, uczniom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnopolskim, europejskim i światowym dotyczących rynku pracy, trendów rozwojowych, programów edukacyjnych;
- 4) prowadzenie zajęć aktywizujących oraz szkoleniowo-informacyjnych o tematyce doradczej dla nauczycieli i rodziców, a także przygotowujących do świadomego planowania i podjęcia roli zawodowej;
- 5) przygotowywanie oraz udostępnianie materiałów informacyjnych nauczycielom i rodzicom;
- 6) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 7) współpraca z innymi nauczycielami w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- 8) współpraca z urzędami pracy, centrami informacji i planowania kariery zawodowej, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, instytucjami zajmującymi się poradnictwem zawodowym oraz świadczącymi pomoc rodzicom i uczniom;
- 9) realizacja zadań w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

1. Doradztwo zawodowe ma na celu umożliwienie uczniowi:

- 1) zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych;
- 2) poznanie zawodów i stanowisk pracy, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących i praw nim rządzących;
- 3) właściwe przygotowanie się do roli pracownika, czyli zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy;
- 4) poznanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku

pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi;
5) zaplanowanie własnej kariery edukacyjno - zawodowej;

2. Doradztwo edukacyjno - zawodowe uwzględnia treści związane z:

- 1) poznawaniem różnych zawodów i ścieżek edukacyjnych;
- 2) diagnozowaniem własnych predyspozycji i preferencji zawodowych – zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, cech osobowości, ograniczeń zdrowotnych;
- 3) konfrontowaniem własnych możliwości i osiągnięć z wymaganiami rynku pracy i pracodawców,
- 4) planowaniem własnej kariery edukacyjno – zawodowej;
- 5) analizą potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy;
- 6) radzeniem sobie w sytuacjach trudnych związanych z aktywnością zawodową;
- 7) uzyskiwaniem podstawowych i dodatkowych kwalifikacji, również poza systemem oświatowym;
- 8) rozwijaniem umiejętności interpersonalnych i autoprezentacji.

ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ

1. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Chojnie realizuje doradztwo zawodowe poprzez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
2. W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych objętych WSDZ wchodzi:
 - a. Liceum Ogólnokształcące
 - b. Technikum Budowlane
 - c. Technikum Zawodowe
 - d. Branżowa Szkoła I stopnia

Działania doradcze realizowane są w ramach:

1. Lekcji wychowawczych
2. Lekcji przedmiotowych
3. Zastępstw
4. Zajęć pozalekcyjnych
5. Wycieczek

Formy pracy doradczej adresowane do uczniów:

- badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety);
- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych;

- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, rozwijające umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami, radzenie sobie ze stresem;

METODY I TECHNIKI PRACY – dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów oraz szkoły

- zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru zawodu prowadzone z całymi zespołami (warsztaty, lekcje zawodoznawcze, treningi, dyskusja),
- treningi umiejętności społecznych
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy)
- dramy – inscenizacje i odgrywanie ról
- pogadanki
- udzielanie indywidualnych porad uczniom niezdecydowanym w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej, mającymi problemy zdrowotne lub osobiste, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- targi uczelni wyższych
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych
- organizacja Tygodnia Planowania Kariery
- organizacja Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych
- spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych
- badanie predyspozycji zawodowych uczniów (testy, ankiety, kwestionariusze)
- spotkania informacyjne z rodzicami,
- spotkania z absolwentami.

SOJUSZNICZY

Sojusznikami szkoły w realizacji Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- Pracownicy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Gryfinie, filia w Chojnie
- Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie, filia w Chojnie,
- Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie
- Konsultant ds. doradztwa zawodowego z Zachodniopomorskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie.
- Pracownicy Młodzieżowego Centrum Kariery w Chojnie,
- Organizatorzy targów pracy i edukacji,
- Przedstawiciele uczelni wyższych
- Rada Pedagogiczna
- Rodzice,

- Osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (pracodawcy, pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- Absolwenci szkoły.

Zasoby:

- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego,
- Wykwalifikowani doradcy zawodowi,
- Materiały z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego znajdujące się w zasobach doradcy zawodowego,
- Narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów,
- Zasoby internetowe: zasoby KOWEZiU oraz ORE (filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje, testy),
- Programy komputerowe z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego.

PRZEWIDYWANE REZULTATY

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej:

- 1) Wprowadzenie treści doradztwa zawodowego do planów wychowawczych klas, oraz planów pracy.
- 2) Współpraca ze środowiskiem lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.
- 3) Zastosowanie metod, technik i form prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego podczas zajęć z uczniami.
- 4) Realizacja treści zawodoznawczych podczas lekcji, zebrań oraz spotkań indywidualnych z rodzicami.

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów:

- 1) Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu.
- 2) Umiejętność dokonywania samooceny, wskazywania swoich predyspozycji, mocnych i słabych stron, decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej.
- 3) Znajomość świata pracy, grup zawodów, kwalifikacji.
- 4) Umiejętność samodzielnego zaplanowania ścieżki edukacyjno - zawodowej.

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców:

- 1) Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru ścieżki edukacyjno – zawodowej przez dziecko.
- 2) Zrozumienie potrzeby uwzględnienia zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy jako

czynników decydujących przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej dziecka.
Umiejętność wskazania tych cech u własnego dziecka.

- 3) Znajomość źródeł informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka.
- 4) Znajomość trendów w zatrudnieniu na lokalnym rynku pracy oraz oferty szkolnictwa ponadpodstawowego na terenie miasta.
- 5) Umiejętność udzielenia pomocy swojemu dziecku w podejmowaniu decyzji edukacyjno - zawodowych.

Przewidywane rezultaty w odniesieniu do pracodawców:

1. Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań na rynku pracy.

Treści programowe:

Liceum ogólnokształcące:

Cel ogólny doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym

Celem doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery,

Technikum:

Cel ogólny doradztwa zawodowego w technikum

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w technikum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian

decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

1. **Poznanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji
2. zawodowych, stanu zdrowia.
3. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
4. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
5. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

Branżowa Szkoła I stopnia

Cel ogólny doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I stopnia

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w ZSZ i branżowych i jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

1. **Poznanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych stron i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

Efektem końcowym realizacji WSDZ jest przygotowanie absolwenta do wyboru dalszego kształcenia zgodnie z własnymi zdolnościami i zainteresowaniami oraz zapotrzebowaniami rynku pracy, umożliwiającą aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

Oczekiwane efekty i korzyści wynikające z realizacji WSDZ:

- Kształtowanie odpowiednich postaw, zachowań, umiejętności z zakresu wyboru dalszego kształcenia i zawodu.
- Racjonalne planowanie ścieżki zawodowej uczniów.
- Uświadomienie uczniom możliwości wprowadzania zmian w zaplanowanej ścieżce kariery.
- Pomoc młodzieży w poruszaniu się na rynku pracy.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych.
- Przekazywanie aktualnych informacji o możliwościach dalszego kształcenia.
- Wzrost mobilności absolwentów.
- Wyrównanie szans na rynku pracy.
- Lepsze dopasowanie kompetencji absolwentów do potrzeb rynku pracy.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy młodzieży.
- Właściwe ukierunkowanie i wsparcie samozatrudnienia.
- Lepsze dopasowanie ludzi do zawodów - zmniejszenie przekwalifikowania się, większa efektywność pracy, zadowolenie.
- Świadomy i trafny wybór zawodu.

Słownik pojęć:

DORADCA ZAWODOWY - osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

DORADZTWO ZAWODOWE - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

INFORMACJA ZAWODOWA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

INFORMACJA EDUKACYJNA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem i nabywaniem kwalifikacji.

ORIENTACJA ZAWODOWA - działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły

PORADNICTWO ZAWODOWE - długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

ZAWÓD - wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.

SZKOLNY SYSTEM DORADZTWA - ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.